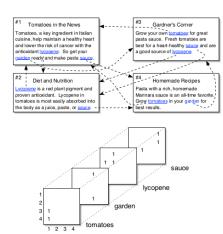
Bruno Fabulić, Helena Marciuš, Dora Parmač

8. ožujka 2021.

Sadržaj

- HITS algoritam
- 2 TOPHITS algoritam
- PARAFAC dekompozicija
 - Pohlepni PARAFAC
 - Alternirajući najmanji kvadrati za PARAFAC
- TOPHITS i upiti

 TOPHITS algoritam generalizacija HITS algoritma, dodaje treću dimenziju za oblikovanje tenzora susjedstva koji uključuje tekst poveznice

HITS algoritam

- Internet prikazujemo usmjerenim grafom *G* web stranice su čvorovi, poveznice između stranica su bridovi
- Svakoj web stranici pridružuje se autoritet-vrijednost a_i te hub-vrijednost h_i
- Neka je *n* broj *web* stranica. Autoritet-vrijednost i hub-vrijednost stranice *i* definira se sljedećim formulama:

$$a_i = \sum_{j \to i} h_j \qquad h_i = \sum_{i \to j} a_j, \quad i = 1, \dots n$$
 (1)

Ove se vrijednosti iterativno računaju na sljedeći način:

$$h_i^{(t+1)} = \sum_{i \to j} a_j^{(t)} \qquad a_i^{(t+1)} = \sum_{j \to i} h_j^{(t+1)}, \quad i = 1, \dots n$$
 (2)

• Usmjerenom grafu *G* pridružujemo matricu susjedstva A:

$$A_{ij} = \begin{cases} 1, & \text{ako } i \to j \\ 0, & \text{inače} \end{cases}$$
 (3)

Jednakosti (2) mogu se zapisati kao

$$h^{(t+1)} = Aa^{(t)} a^{(t+1)} = Ah^{(t+1)}$$
 (4)

gdje su h i a vektori hub, tj. autoritet vrijednosti

 Koristeći SVD dekompoziciju, možemo pronaći aproksimaciju od A ranga p:

$$A \approx \sum_{i=1}^{p} \sigma^{(i)} \mathbf{u}^{(i)} \circ \mathbf{v}^{(i)}$$
 (5)

• Vektori hub i autoritet vrijednosti u iteracijama (4) konvergiraju dominantnim singularnim vektorima:

$$h^{(t)} \to u^{(1)}$$
 $a^{(t)} \to v^{(1)}$

- Kombinira anchor text s hyperlink strukturom Interneta
- Osim hub i autoritet vrijednosti, računa i topic vrijednost za pojmove u anchor tekstu
- ullet Može se računati iterativno. Ako je n broj web stranica i m broj pojmova. Tada vrijedi

$$h_{i}^{(t+1)} = \sum_{\substack{i \to j \\ j \to j}} a_{j}^{(t)} t_{k}^{(t)}$$

$$a_{j}^{(t+1)} = \sum_{\substack{i \to j \\ j \to j}} h_{i}^{(t+1)} t_{k}^{(t)}$$

$$t_{k}^{(t+1)} = \sum_{\substack{i \to j \\ j \to j}} a_{j}^{(t+1)} h_{i}^{(t+1)}$$
(7)

• Za prikazivanje veza između *web* stranica koristi se tenzor **A** reda 3:

$$A_{ijk} = \begin{cases} 1, & \text{ako } i \to j \text{ s anchor tekstom } k \\ 0, & \text{inače} \end{cases}$$
 (8)

Jednakosti (7) mogu se zapisati kao

$$h^{(t+1)} = \mathbf{A} \times_2 a^{(t)} \times_3 t^{(t)}$$

$$a^{(t+1)} = \mathbf{A} \times_1 h^{(t+1)} \times_3 t^{(t)}$$

$$t^{(t+1)} = \mathbf{A} \times_1 h^{(t+1)} \times_2 a^{(t+1)}$$
(9)

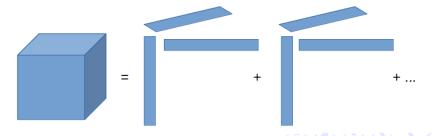
• \times_n - množenje u modu n. Npr., za $h = A \times_2 a \times_3 t$ vrijedi

$$h_i = \sum_{i=1}^{n} \sum_{k=1}^{m} A_{ijk} a_j t_k, i = 1, \dots n$$

- Za izračunavanje vektora hub, autoritet i topic vrijednosti, može se koristiti PARAFAC dekompozicija
- Pomoću PARAFAC dekompozicije, računamo aproksimaciju ranga p tenzora \mathbf{A} :

$$\mathbf{A} \approx \sum_{i=1}^{p} \sigma^{(i)} \mathbf{u}^{(i)} \circ \mathbf{v}^{(i)} \circ \mathbf{w}^{(i)}$$
 (10)

• Može se implementirati algoritam koji uz odgovarajuće uvjete daje aproksimaciju tako da iteracije (9) konvergiraju prema dominantnim singularnim vektorima:

$$h^{(t)} \to u^{(1)}, \quad a^{(t)} \to v^{(1)}, \quad t^{(t)} \to w^{(1)}$$
 (11)

 $\bullet\,$ Najveća vrijednost u ${\bf w}^{(1)}$ definira domminantnu temu, a najveće vrijednosti u ${\bf u}^{(1)}$ i ${\bf v}^{(1)}$ dominantan hub i autoritet za dominantnu temu.

PARAFAC dekompozicija

- Cilj: za tenzora reda N pronaći dekompoziciju tako da se tenzor može zapisati kao suma produkta vektora
- Neka je X tenzor reda N dimenzija $I_1 \times I_2 \times \cdots \times I_N$ i R>0 željeni rang
- Tražimo matrice $\mathrm{U}^{(n)}$ dimenzija $I_n \times R$ za $n=1,\ldots,N$ i vektor težina λ duljine R tako da

$$X \approx \lambda[[U^{(1)}, U^{(2)}, \dots, U^{(N)}]] = \sum_{r=1}^{R} \lambda_r u_r^{(1)} \circ u_r^{(2)} \circ \dots \circ u_r^{(N)}$$
 (12)

• Rješavamo sljedeći problem minimizacije:

$$\min \left\| X - \lambda[[U^{(1)}, U^{(2)}, \dots, U^{(N)}]] \right\|^2$$
 (13)

s obzirom na $\lambda \in \mathbb{R}^R$, $U^{(n)} \in \mathbb{R}^{I_n \times R}$, $n = 1, \dots, N$

Pohlepni PARAFAC - pseudokod

```
ulaz: tenzor X dimenzija I_1 \times I_2 \times \cdots \times I_N, rang R > 0
for r = 1, ..., R do
    inicijaliziraj v^{(n)} kao vektor jedinica duljine I_n, n=1,\ldots,N
    do
         for n = 1, \ldots, N do
             \mathbf{z}^{(n)} = \mathbf{v}^{(1)} \otimes \cdots \otimes \mathbf{v}^{(n-1)} \otimes \mathbf{v}^{(n+1)} \otimes \mathbf{v}^{(N)}
            \mathbf{w} = \mathbf{X}_{(n)} \mathbf{z}^{(n)} - \sum_{i=1}^{r-1} \left( \mathbf{u}_i^{(n)} \prod_{\substack{m=1 \\ m \neq n}}^{N} (\mathbf{v}^{(n)})^T \mathbf{u}_i^{(m)} \right)
             \lambda_r = \|\mathbf{w}\|
             \mathbf{v}^{(n)} = \mathbf{w}/\lambda_r
         end for
    while fit ceases to improve
    u_{r}^{(n)} = v^{(n)}, \ n = 1, \dots, N
end for
izlaz: \lambda \in \mathbb{R}^R, U^{(n)} \in \mathbb{R}^{I_n \times R}, n = 1, \dots, N
```

Pohlepni PARAFAC

- Vanjska petlja (po r) računa $\{\mathbf{u}_r^{(1)}, \dots, \mathbf{u}_r^{(N)}\}$
- Za svaki r, r = 1, ..., N, unutarnja petlja metodom alternirajućih najmanjih kvadrata minimizira

$$\left\| \left(\mathbf{X} - \sum_{i=1}^{r-1} \lambda_i \mathbf{u}_i^{(1)} \circ \cdots \circ \mathbf{u}_i^{(N)} \right) - \left(\mathbf{v}^{(1)} \circ \cdots \circ \mathbf{v}^{(N)} \right) \right\| \tag{14}$$

po vektorima $v^{(1)}, \dots, v^{(N)}$

• Tada je $\mathbf{u}_{r}^{(n)} = \mathbf{v}^{(n)}, \ n = 1, ..., N$

Alternirajući najmanji kvadrati za PARAFAC - pseudokod

```
ulaz: tenzor X dimenzija I_1 \times I_2 \times \cdots \times I_N, rang R > 0
Inicijaliziraj U^{(n)} za n=1,\ldots,N
do
   for n = 1, \ldots, N do
       Z^{(n)} = U^{(1)} \odot \dots U^{(n-1)} \odot U^{(n+1)} \odot \dots \odot U^{(N)}
       Y^{(n)} = (U^{(1)T}U^{(1)} * ... U^{(n-1)T}U^{(n-1)} *
                   U^{(n+1)T}U^{(n+1)}*\cdots*U^{(N)T}U^{(N)}
       V = X_{(n)}Z^{(n)}Y^{(n)}
       for r = 1, \ldots, R do
          \lambda_r = \|\mathbf{v}_r\|
          \mathbf{u}_r^{(n)} = \mathbf{v}_r / \lambda_r
       end for
   end for
while fit ceases to improve
izlaz: \lambda \in \mathbb{R}^R, U^{(n)} \in \mathbb{R}^{I_n \times R}, n = 1, \dots, N
```

Alternirajući najmanji kvadrati za PARAFAC

• U svakoj iteraciji računamo matricu $U^{(n)} \equiv V$, a ostale su fiksirane, tj. rješavamo minimizacijski problem:

$$\min_{V} \left\| \mathbf{X} - [[\mathbf{U}^{(1)}, \dots, \mathbf{U}^{(n-1)}, \mathbf{V}, \mathbf{U}^{(n+1)}, \dots, \mathbf{U}^{(N)}]] \right\|^{2}$$
 (15)

što se može zapisati kao

$$\min_{V} \left\| \mathbf{X}_{n} - \mathbf{V} \mathbf{Z}^{(n)T} \right\|^{2} \tag{16}$$

Rješenje gornjeg problema je

$$V = X_{(n)} \left(Z^{(n)T} \right)^{\dagger} \tag{17}$$

Može se pokazati

$$\left(\mathbf{Z}^{(n)T}\right)^{\dagger} = \mathbf{Z}^{(n)}\mathbf{Y}^{(n)T} \tag{18}$$

Inicijalizacija $\mathrm{U}^{(n)}$

- ullet Pohlepni PARAFAC inicijaliziramo matrice $\mathbf{U}^{(n)}$ kao matrice dobivene pohlepnim PARAFAC algoritmom
- ullet Nasumična inicijalizacija matrice $\mathrm{U}^{(n)}$ inicijaliziramo nasumičnim vrijednostima
- HOSVD inicijalizacija za svaki mod $X_{(n)}$ izračunamo SVD dekompoziciju, $X_{(n)} = U_n \Sigma_n V_n^T$, i inicijaliziramo matrice $U^{(n)} = U_n$, $n = 1, \ldots, N$

TOPHITS + PARAFAC

- Tenzor **A** reda 3 dimenzija $N \times N \times M$ i R > 0
- PARAFAC dekompozicijom dobivamo matrice $U^{(1)} \equiv H$ i $U^{(2)} \equiv A$ dimenzija $N \times R$ te $U^{(3)} \equiv T$ dimenzije $M \times R$, te vektor $\lambda \in \mathbb{R}^R$ tako da vrijedi

$$\mathbf{A} \approx \lambda[[\mathbf{H}, \mathbf{A}, \mathbf{T}]] = \sum_{r=1}^{R} \lambda_r \mathbf{h}_r \circ \mathbf{a}_r \circ \mathbf{t}_r$$
 (19)

- Svaka trojka $\{h_r, a_r, t_r\}$ određuje grupu hubova, autoriteta i pojmova; λ_r definira težinu grupe
- $\bullet \ \{h_1,\ a_1,\ t_1\}$ određuju najbolji hub, autoritet i pojam za dominantnu temu

TOPHITS i upiti

- Kako pronaći sve stranice povezane termom ili skupom termova?
- Neka je q vektor duljine M (M je broj termova) definiran s

$$q_k = \begin{cases} 1, \text{ ako je term } k \text{ u upitu} \\ 0, \text{ inače} \end{cases}$$
 (20)

 Pomoću ovog vektora možemo pronaći podudarne grupe i skupove autoriteta za zadani upit

Pronalaženje podudarne grupe

- Možemo identificirati grupiranja relevantna za dani upit
- Računamo vektor s koji sadrži vrijednost svakog grupiranja:

$$s = \mathbf{\Lambda} \mathbf{T}^T \mathbf{q}, \quad \mathbf{\Lambda} = diag(\lambda)$$
 (21)

- \bullet s_r daje vrijednost r-te grupe, a što je vrijednost veća, grupa je relevantnija za dani upit
- Alternativno, možemo konstruirati vektor upita $\hat{q} \in \mathbb{R}^N$ na temelju web stranica te izračunati rezultate grupe kao

$$\hat{s} = \mathbf{\Lambda} \mathbf{A}^T \hat{\mathbf{q}}, \quad \mathbf{\Lambda} = diag(\lambda)$$
 (22)

Pronalaženje skupa autoriteta

- Možemo vratiti tradicionalnu ranginaru listu vjerojatnosti kombiniramo informacije dobivene TOPHITS-om da bi vratili skup kombiniranih autoriteta ili hubova
- ullet Ako definiramo s kao u (21), tada su kombinirani autoriteti definirani s

$$a^* = As = \sum_{r=1}^{R} s_r a_r$$
 (23)

- Sortiranjem a* dobivamo rangiranu listu autoriteta
- Analogno računamo kombinirane hubove:

$$h^* = Hs = \sum_{r=1}^{R} s_r h_r$$
 (24)